

Vrijeme je za sunčanu uštedu
BALKAN-SOLAR-ROOFS.EU

HR

KAKO POVEĆATI KORIŠTENJE SUNČEVE ENERGIJE I POTAKNUTI PROMJENE U LOKALNIM ZAJEDNICAMA?

**KRATKI VODIČ ZA DJELATNIKE JAVNOG SEKTORA KOJI UPRAVLJAJU
RAZVOJEM JEDINICA LOKALIH SAMOUPRAVA**

SADRŽAJ

<u>KOME JE NAMIJENJEN OVAJ PRIRUČNIK?</u>	2
<u>POJMOVNIK</u>	3
<u>UVOD</u>	4
<u>NA KOJI NAČIN RADI SOLARNA (FORTONAPONSKA) ELEKTRANA</u>	5
<u>GRADOVI KAO PREDVODNICI I MOTIVATORI</u>	6
<u>ŠTO GRADOVI MORAJU UČINITI KAKO BI USPJELI?</u>	7
<u>SMJERNICE KAKO MOŽEMO POVEĆATI KORIŠTENJE SUNČEVE ENERGIJE</u>	9
<u>POSTANITE „GRAD DOBRE ENERGIJE“</u>	11
<u>DEKLARACIJA O DOBROJ ENERGIJI</u>	12

BALKAN SOLAR ROOFS

BALKANSKI SOLARNI KROVOVI

BESPLATNA PODRŠKA ZA POVEĆANJE KORIŠTENJA SOLARNE ENERGIJE U VAŠOJ JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE

Projekt „Balkan Solar Roofs“ novi je projekt u sklopu Europske klimatske inicijative (EUKI) njemačkog Saveznog ministarstva za okoliš, očuvanje prirode i nuklearnu sigurnost (BMU). Sveobuhvatni cilj EUKI-ja je poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije (EU) kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova, dok se kroz provedbu aktivnosti u sklopu ovog projekta planira pružiti podrška jedinicima lokalne samouprave na području Balkana, s glavnim ciljem njihova osnaživanja, a sve kako bi bile u mogućnosti poticati i promicati korištenje solarne energije, jačati i prenositi znanja o energetske zajednicama, te poticati upotrebu participativne urbane solarne energije, kako u svojim lokalnim zajednicama, tako i šire.

Istovremeno, značajan naglasak stavljen je na razvoj komunikacijskog paketa za promicanje solarnih instalacija u lokalnoj zajednici, s ciljem informiranja i poticanja građana na instalaciju kako solarnih (fotonaponskih) elektrana, tako i sustava solarnih kolektora na krovove svojih domova..

Ovaj ambiciozni projekt ima za cilj potaknuti 500 novih solarnih krovova na području Balkanskog poluotoka, u periodu do 2024. godine. Pod vodstvom međunarodnog udruženja "Energy Cities", tri pilot grada; Grad Poreč-Parenzo (Hrvatska), Grad Mostar (BiH) i Grad Kragujevac (Srbija) uz tehničku podršku Zelene energetske zadruge - ZEZ (Hrvatska) i Regionalnog centra za obrazovanje i informiranje o održivom razvoju za Jugoistočnu Evropu - REIC (Sarajevu) pokušat će navedene brojke pretočiti u stvarnost. Projekt za cilj ima podržati 40 jedinica lokalne samouprave koje žele replicirati proces povećanja solarne energije u njihovim mjestima i gradovima te će uključiti inicijatore/ pokretače politika kako bi osigurali da

nacionalni zakonodavni okviri podržavaju građansku energiju.

Projekt "Balkan Solar Roofs" organizirati će tri nacionalna događaja, kao i izgradnju kapaciteta kako bi se osigurala široka politička podrška i multidisciplinarni pristup. Jedinice lokalne samouprave koje sudjeluju u projektu educirati će se:

- o različitim oblicima i prednostima građanske urbane solarne energije (eng. urban solar community energy),
- o prednostima mapiranja relevantnih lokalnih dionika,
- te o razvoju planova energetske razvoja lokalne zajednice koji ocrtavaju ključne prilike za podršku jedinicama lokalne samouprave, građanima te malim i srednjim poduzećima u iskorištavanju solarne energije.

Program podržava jedinice lokalne samouprave u pokretanju solarnih kampanja koje mobiliziraju građane, te mala i srednja poduzeća. U programu uključene su aktivnosti kao što su izrada motivirajućih postera i plakata, nagradni natječaji i komunikacija putem društvenih i drugih medija počevši s razine jedinice lokalne samouprave.

Ako želite saznati više ili se želite uključiti u projekat, kontaktirajte gosp. Ian Turner: ian.turner@energy-cities.eu

KOME JE NAMIJENJEN OVAJ PRIRUČNIK?

Vodič namijenjen je za sve zaposlenike javnog sektora koji se žele pobliže upoznati s konceptom i načinima korištenja sunčeve energije, informirati o novim prilikama, te uključiti u proces transformacije naselja i gradova prema niskougljičnom društvu te održivijim, zdravijim i uključivijim mjestima za život svojih građana.

U vodiču na jednostavnim i ne-tehničkim jezikom, dane su smjernice, na koji način, s razine lokalne samouprave motivirati i potaknuti građane ka preuzimanju aktivnije uloge na energetsom tržištu, te većem korištenju sunčeve energije, u vlastitim domovima, za vlastitu potrošnju.

POJMOVNIK

Niskougljično društvo/Društvo s niskom razinom ugljika je društvo u kojem ljudi (uglavnom) surađuju kako bi smanjili količinu emisija ugljičnog dioksida u bilo kojem obliku, bilo u različitim svakodnevnim aktivnostima tijekom kojih se emitira ugljični dioksid ili u sklopu proizvodnog procesa tvornice ili industrije. Društvo koje aktivno smanjuje svoju potražnju za energijom; Društvo koje izbjegava korištenje fosilnih goriva ili nafte, te smanjuje emisije stakleničkih plinova; i Društvo koje aktivno radi na mjerama energetske sigurnosti i sudjeluje u raspravi o potrebama svih skupina ljudi.

Niskougljična ekonomija/Ekonomija s niskim udjelom ugljika je ekonomija koja uzrokuje niske razine emisija stakleničkih plinova u usporedbi s današnjim gospodarstvom koje intenzivno proizvodi ugljični dioksid, staklenički plin, koji najviše pridonosi klimatskim promjenama. Ekonomija s niskom razinom ugljika može se promatrati kao korak u procesu prema ekonomiji s nultom razinom ugljika.

Decentralizirana proizvodnja energije je proizvodnja energije izvan glavne mreže, uključujući i vrlo male proizvodne sustave iz obnovljivih izvora energije. Karakterizira ju lociranje objekata za proizvodnju energije bliže mjestu potrošnje energije koje omogućuje bolje korištenje obnovljive energije kao i kombinirano korištenje topline i električne energije, čime se smanjuje upotreba fosilnih goriva i povećava ekološka učinkovitost. Može se odnositi na proizvodnju energije iz postrojenja za otpad, lokalne sustave daljinskog grijanja i hlađenja, kao i iskorištavanje geotermalne energije, energije biomase, solarne energije i drugih oblika obnovljive energije.

Energetska tranzicija je put prema transformaciji globalnog energetskeg sektora sa sustava proizvodnje i potrošnje energije koji se temelje na fosilnim gorivima — uključujući naftu, prirodni plin i ugljen — na obnovljive izvore energije poput vjetra i sunca,

kao i korištenje baterijskih sustava za pohranu energije. U središtu je potreba za smanjenjem emisija CO₂ povezanih s energijom kako bi se ograničile klimatske promjene.

Prosumer / Aktivni kupac / Kupac proizvođač / Protošač / Proiztrošač / Prozjumer je krajnji kupac energije koji u isto vrijeme konzumira (troši), ali i proizvodi energiju iz obnovljivih izvora energije primarno za vlastitu potrošnju (trenutnu ili skladištenje za buduću potrošnju) ali i za prodaju viškova na tržištu. Aktivni kupac je centar energetske tranzicije.

Energetsko siromaštvo se događa kada računi za energiju predstavljaju visok postotak prihoda potrošača, što utječe na njegovu sposobnost pokrivanja ostalih troškova. U slučaju energetskeg siromaštva potrošači su prisiljeni smanjiti potrošnju energije u svojim kućanstvima, a posljedično, to utječe na njihovo fizičko i mentalno zdravlje i dobrobit. Energetski siromašna kućanstva suočavaju se s neodgovarajućim razinama osnovnih energetskeg usluga za osiguravanje odgovarajuće razine grijanja, hlađenja, rasvjete i pristupa energiji za napajanje uređaja kako bi si omogućili pristojan životni standard, toplinsku udobnost i zdravlje.

Solarna (fotonaponska) elektrana je tehnički sustav koji putem fotonaponskog efekta omogućava izravnu pretvorbu sunčeve energije u električnu i predstavlja jedan od najelegantnijih načina korištenja energije Sunca. Osnovni elektronički elementi u kojima se događa fotonaponska pretvorba nazivaju se sunčani članci koji se u praksi povezuju u veće cjeline koje se zovu fotonaponski paneli (ploče) ili fotonaponski moduli. Fotonaponski paneli osiguravaju mehaničku čvrstoću, te štite sunčane članke i kontakte od korozije i vanjskih utjecaja. Osim fotonaponskih panela, solarna elektrana sastoji se od pretvarača (inverter), spojnih elemenata, zaštitnih uređaja, nosača modula i potrebnih električnih instalacija.

UVOD

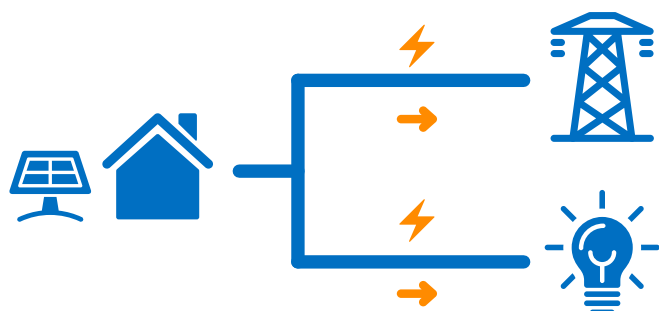
Cilj ovog vodiča je pružiti uvid u korake, praktične primjere i savjete kojima vi iz perspektive lokalne samouprave možete potaknuti svoje građane na akciju i značajno im olakšati provođenje potrebnih promjena, aktivnosti i projekata usmjerenih ka tranziciji primarno lokalnih zajednica, ali i cijeloga grada prema održivom društvu.

Fokus vodiča je prelazak na decentraliziranu proizvodnju energije iz lokalnih obnovljivih izvora, prvenstveno iz energije sunca, u kojoj aktivno sudjeluju građani, a što je temelj energetske tranzicije. Prestanak korištenja fosilnih goriva i maksimalno korištenje lokalno dostupnih obnovljivih izvora energije presudan je korak i u borbi protiv klimatskih promjena.

Decentralizirana proizvodnja i korištenje lokalnih obnovljivih izvora energije vodi ka poboljšanju sigurnosti opskrbe energijom, većoj otpornosti na krizne situacije, otvara mogućnost veće kontrole nad ukupnom cijenom energije, te u konačnici omogućava aktivno uključivanje građana u proizvodnju i prodaju energije, čime građani prestaju biti samo pasivni kupci i potrošači (eng. CONSUMERS) i postaju aktivni kupci (eng. PROSUMER), to jest proizvođači i aktivni sudionici na tržištu energijom i u energetskej tranziciji.

pasivni kupci

aktivni proizvođači

Ulogu aktivnog kupca, odnosno prosumera možemo bolje razumjeti ako ju usporedimo s ulogom koju korisnici danas imaju na društvenim mrežama poput Facebook-a ili YouTube-a. Većina korisnika društvenih mreža nisu samo pasivni promatrači (pasivni kupci) koji čitaju ili gledaju sadržaj, odnosno koji samo konzumiraju sadržaj, nego je velika većina njih također aktivna u stvaranju vlastitog sadržaja i aktivno se uključuje u događanja i rasprave, to jest većina njih su aktivni kupci iliti prosumeri. Poticanje građana da iskorače iz uloge pasivnih kupaca i potrošača energije koju netko drugi proizvodi i stavlja na tržište, te da postanu aktivni kupci, potrošači odnosno prosumeri, koji sami proizvode, troše i prodaju svoju energiju, ključan je korak prema promjeni načina kako energijom napajamo svoje domove, svoje zajednice, svoja naselja i gradove. Ova promjena danas je ekonomski i tehnički moguća zahvaljujući razvoju novih informacijskih tehnologija, razvoju i većoj dostupnosti, manjoj cijeni tehnologija za korištenje obnovljivih izvora energije, poput energije sunca i vjetra, razvoju elektroenergetskih mreža u smjeru omogućavanja većeg preuzimanja decentralizirano proizvedene energije kao i priključivanja novih proizvodnih i sustava za pohranu energije.

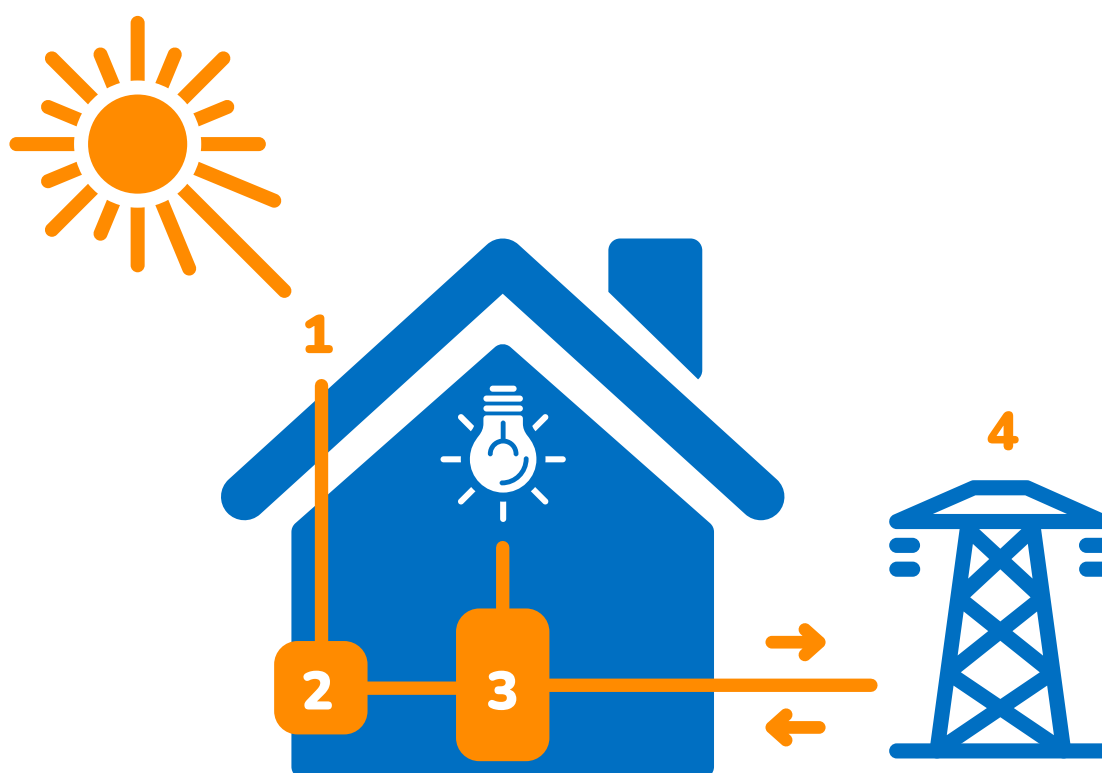
Energija sunca obnovljiv je, čist i dostupan izvor energije, a dvije glavne tehnologije pretvorbe sunčeve energije u koristan oblik energije su fotonaponski paneli za proizvodnju električne energije te toplinski kolektori za zagrijavanje vode.

Instalacija solarne (fotonaponske) elektrane, trenutno je ekonomski vrlo prihvatljiv te jedan od tehnički najjednostavnijih načina proizvodnje električne energije za vlastite potrebe ili prodaju u mrežu, a mala solarna elektrana stane na gotovo svaki krov! Stoga je već danas, instalacijom vlastite solarne elektrane moguće napraviti prvi korak te postati prosumer.

NA KOJI NAČIN RADI SOLARNA (FORTONAPONSKA) ELEKTRANA

Instalacijom solarne elektrane za vlastitu potrošnju, u panelima se iz sunčeve svjetlosti proizvodi istosmjerna električna energija (DC-Direct current) a zatim se u izmjenjivaču pretvara u izmjeničnu električnu energiju (AC – Alternative Current), koju onda koristimo za napajanje naših električnih uređaja, a eventualni višak predajemo u elektroenergetsku mrežu ili spremamo u bateriju. Elektrana je preko brojila korisnika spojena na elektroenergetsku mrežu, i u slučajevima kada proizvodnja električne energije iz elektrane nije dovoljna da pokrije sve potrebe, energija se uzima iz mreže.

Preuzimanjem uloge prosumera, prestaju vremena kada je potrošnja električne energije bila jednosmjerna ulica i spajaju se uloge proizvodnje i potrošnje energije na jednom mjestu. Dodatno, razvojem sustava za pohranu energije, primarno baterijskih sustava za pohranu električne energije, prosumerima se otvaraju dodatne mogućnosti za aktivno sudjelovanje na tržištu kroz fleksibilno upravljanje svojom proizvodnjom i potrošnjom.

1. solarni panel pretvara energiju u istosmjernu struju
2. inverter pretvara istosmjernu struju u izmjeničnu

3. količina električne energije potrebne vašem domu troši se na licu mjesta
4. proizvedena a ne potrošena električna energija predaje se mreži

GRADOVI KAO PREDVODNICI I MOTIVATORI

Danas svjedočimo istovremenom djelovanju više kriza, a njihovi učinci se zbrajaju te pojačavaju međusobno djelovanje. Od klimatske krize, krize javnog zdravlja, gospodarstva, društva, energetske krize pa do krize demokracije, sve su krize povezane. Diljem Europe već osjećamo prve posljedice klimatskih promjena poput učestalijih i razornijih vremenskih ekstrema, suša, neuspjelih usjeva ili smanjenih uroda, poplava i razornih šumskih požara. Korištenje decentraliziranih obnovljivih izvora energije i cjelovita energetska tranzicija primarni su alat smanjenja korištenja fosilnih goriva, ublažavanja posljedica klimatske krize te očuvanja prirode i okoliša. Dodatno lokalni obnovljivi izvori energije potiču gospodarski razvoj, pružaju nam više izbora u pogledu vlastite proizvodnje energije te potiču lokalnu konkurenciju, nove poslove i inovacije. Također, često, stvorenu vrijednost zadržavaju u lokalnom gospodarstvu.

U kontekstu klimatske krize, gradovi kao sustavi konzumiraju dvije trećine energije što generira više od 75% globalnih emisija stakleničkih plinova, koji su glavni uzročnik zagrijavanja i klimatskih promjena.

Također, danas više od polovine svjetskog stanovništva živi u urbanim sredinama, a brojka se stalno povećava. Do sredine stoljeća vjerojatno će tri četvrtine globalne populacije živjeti u urbanim sredinama, odnosno u gradovima.

Iz navedenog nedvojbeno proizlazi da su gradovi ključni akteri i da moraju biti predvodnici u aktivnom poticanju i omogućavanju promjena, to jest u olakšavanju maksimalnog iskorištavanja sunčeve energije i poticanja energetske tranzicije. Gradovi su kroz povijest uvijek bili inkubatori inovacija, tako da ni energetska tranzicija neće biti iznimka.

Prilike u gradovima su velike jer u njima je koncentrirana potrošnja energije, na raspolaganju je velika površina krovova prikladnih za postavljanje solarnih elektrana i potencijal za izgradnju isplativih spremnika energije, također postoji kritična masa ljudi, znanja i interesa. Gradovi su idealno igralište za stvaranje inovacija koje se zatim lako prelijevaju na okolna manja i ruralna mjesta te na taj način povlače cijelo društvo prema naprijed. Uspjeh energetske tranzicije je u rukama gradova, a gradove prije svega čine ljudi i zajednice, odnosno, organizacije koje djeluju i u kojima sudjeluju građani.

ŠTO GRADOVI MORAJU UČINITI KAKO BI USPJELI?

Gradske upravne i administrativne strukture ključne su jer one kroz pravovremene, usmjerene i inovativne potpore i aktivnosti mogu potaknuti građane na djelovanje.

Kroz pravilno određivanje strateških ciljeva i planiranje razvoja grada, gradska uprava definira smjer i brzinu promjena, te istima koordinirano upravlja, što omogućava stvarne i sistemske promjene, koje čine bitnu prednost gradova.

Pritom je važno da gradovi:

- Imaju jasnu dugoročnu viziju niskouglijasnog razvoja grada. Gradovi moraju znati i planirati što im treba da bi osigurali niskouglijasni razvoj grada, te omogućavanje svega što građani trebaju za kvalitetan život i to ne samo sada, već i za 10, 20, 30 i više godina.
- Stvaraju viziju grada u suradnji s građanima, te da ona uključuje njihove želje i potrebe. Bitno je uključiti građane od početka kao aktivne partnere i suradnike, a ne kao pasivne konzumente ili oponente.
- Imaju ključne partnere u građanima i privatnom sektoru to jest poduzetnicima. Oni su ti koji čine grad živim, omogućuju napredak i razvoj i bez njih je nemoguće uspješno upravljati gradom.
- Kontinuirano istražuju, inoviraju i testiraju nove načine i pristupe rješavanju problema. Bitno je da gradovi testiraju nove i inovativne alate, da su dobro informirani i da dijele ključne informacije s ključnim partnerima, te da konkretiziraju svoje planove i prepoznaju i uključuju partnere od samog početka. Partnerstva se baziraju na povjerenju i grade se neko vrijeme, ne nastaju sama od sebe preko noći.

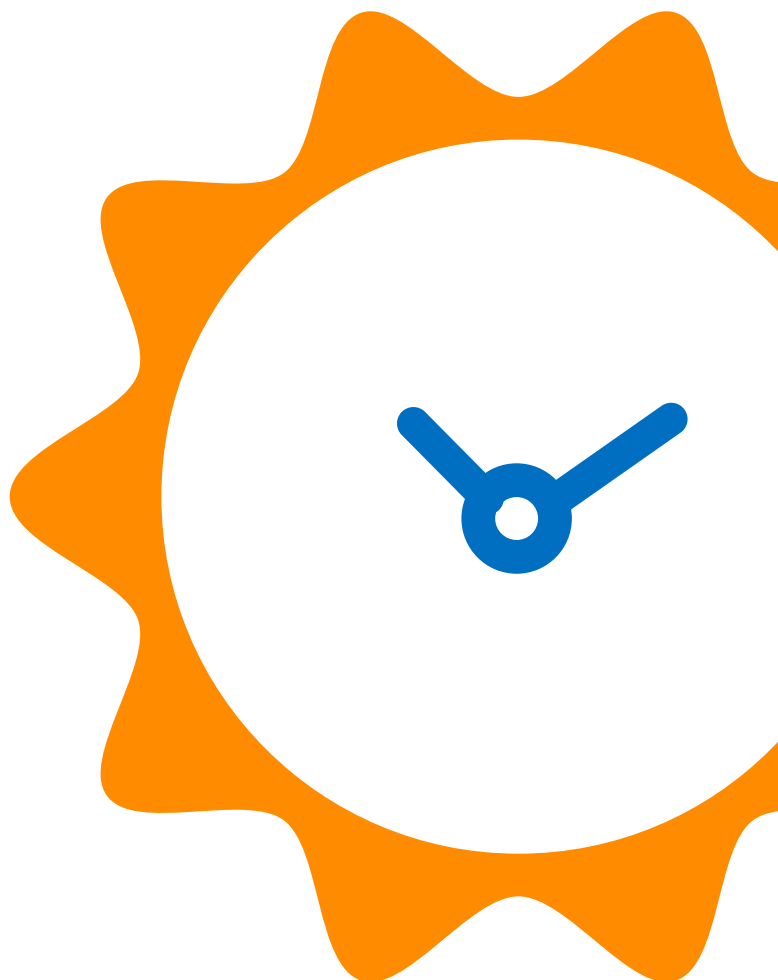
- Imaju otvorenu komunikaciju s korisnicima i partnerima, kroz koju njeguju i produbljuju svoje odnose i kroz koju uče na greškama.
- Budu predvodnici, budu proaktivni, a ne reaktivni. Iskustvo nas je naučilo da čekanje donošenja nacionalnih strategija, kao preduvjeta za izradu gradskih, do sada nije urodilo plodom, niti bilo proaktivno. Isto vrijedi i za čekanje na objavu natječaja i nacionalnih poziva koji se tiču projekata koji uključuju pripremu onoga što je nacionalnim programom predviđeno, a što se vrlo često pokazalo da ne odgovara potrebama i nužnostima samih gradova i njihovih građana.
- Konstantno djeluju na pripremi i provedbi važnih projekata za konkretne potrebe, građane i situacije. Nužno je imati spremnu listu projekata ključnih za razvoj grada i u skladu s dugoročnim strategijama, a ne „ideju o projektima za pojedine natječaje“. Natječaja će uvijek biti, a dobrih i konkretnih projekata sa smislom uvijek nedostaje. Važno je i stalno isticati, promovirati i komunicirati dobre primjere, rezultate i uspješne priče koje će motivirati druge i osigurati podršku dobrim idejama i inovativnim rješenjima.
- Povezuju više projekata u smislen portfolio projekata koji se međusobno podržavaju, koji se sistemski nadopunjuju, te vode ka ostvarenju strateške vizije dekarboniziranog razvoja grada.

Postojeći trend rasta cijena električne energije i ostalih energenata (plin, naftni derivati) postat će još drastičniji produbljenjem klimatske krize. Kako bi se pravovremeno osigurala dostupnost energije i blagostanje lokalnih zajednica u budućnosti, nužno je da gradovi, odnosno jedinice lokalne samouprave, što prije poduzmu odlučne korake prema maksimalnom korištenju sunčeve energije.

Rješenja koja trebamo ne smiju nas zarobiti u nove emisije ugljika i daljnju ovisnost o uvozu energije i energenata, ona moraju uključiti ulaganja u lokalnu održivu energiju i stvaranje novih radnih mjesta koja će biti okosnica za pokretanje svih drugih sektora i prave regeneracije gospodarstva i društva.

Iskorištavanje energije Sunca kroz instalaciju solarnih elektrana trenutno je ekonomski, tehnički i socijalno optimalan način ubrzavanja energetske tranzicije i tranzicije ka niskougljičnom, odnosno održivom društvu. Sukladno tome postavljanje solarnih elektrana na što više krovova ima potencijal biti predvodnik tranzicije, no to se neće desiti samo od sebe, nego je potrebno osigurati pomoć i maksimalnu potporu.

U nastavku se nalaze smjernice, ideje i opis aktivnosti kojima se građane može potaknuti na maksimalno korištenje energije Sunca na svojim krovovima.

SMJERNICE KAKO MOŽEMO POVEĆATI KORIŠTENJE SUNČEVE ENERGIJE

Gradovi, to jest Jedinice lokalne samouprave (JLS) trebaju biti pokretači i nositelji pokreta povećanja korištenja sunčeve energije i energetske tranzicije, te znatno doprinijeti energetske neovisnosti lokalnih zajednica. Djelujući lokalno, mogu doprinijeti dobrobiti svojih građana, te istovremeno podržati globalnu borbu protiv klimatskih promjena. U nastavku su navedena moguća područja djelovanja i smjernice koje JLS mogu primijeniti kako bi motivirali i olakšali građanima i poduzetnicima put do instalacije solarnih elektrana i toplinskih kolektora na svojim krovovima.

1. Proaktivna potpora kroz savjetovanje, edukaciju, tehničku i administrativnu potporu

Osnivanjem Info centara/ureda JLS mogu osigurati sustavno i kvalitetno savjetovanje, edukaciju i informiranje građana o svim prednostima i potrebnim koracima za instalaciju sustava za iskorištavanje obnovljivih izvora energije, a osobito solarnih elektrana i toplinskih kolektora.

Uz edukaciju i savjetovanje, koji vode do razvijanja svijesti građana i poticanja na aktivnost kroz promoviranje dobrih praksi i iskustava, info centri/uredi trebaju proaktivno pružati tehničku i administrativnu potporu svim zainteresiranim građanima (fizičkim i pravnim osobama) koji se odluče započeti projekt izgradnje sustava za iskorištavanje energije Sunca. Potpora mora uključivati informiranje ali i pomoć u prijavi pripremljenih projekata na dostupne natječaje za dodjelu potpora različitih fondova i drugih institucija na lokalnoj, regionalnoj, državnoj ili europskoj razini.

U nastavne ili izvannastavne aktivnosti odgojno-obrazovnih ustanova (vrtići, osnovne i srednje škole) kojima su JLS osnivači ili u čijem radu sudjeluju, te u višim i visokoškolskim ustanovama poticati uključivanje među predmetnih tema i nastavnih sadržaja vezanih za ublažavanje klimatskih promjena te osigurati potrebna sredstva za stručno usavršavanje nastavnika.

2. Financijska potpora

JLS kroz svoje budžetne stavke trebaju planirati financijska sredstva za poticanje izgradnje solarnih elektrana i ugradnje toplinskih kolektora kod fizičkih i pravnih osoba u skladu s donesenim planovima/strategijama energetske održivog razvoja grada, te u skladu s financijskim mogućnostima općine ili grada. Sredstva se mogu dodjeljivati u svim oblicima uključujući bespovratna sredstva ili druge financijske instrumenti kao što su zajmovi, jamstva ili vlasnički kapital, fondovi.

3. Predvoditi vlastitim primjerom - pokazati da je uključiva energetska tranzicija moguća

Izgradnjom solarnih elektrana i toplinskih kolektora na javnim objektima (poput škola, vrtića i drugih zgrada javne namjene) bilo korištenjem vlastitih sredstava, prijavom na dostupne fondove na nacionalnoj ili europskoj razini ili razvojem novih inovativnih modela financiranja i provedbe projekata, poput grupnog financiranja, JLS-ovi moraju biti pozitivan primjer u zajednici, te građanima biti poticaj za postavljanje ovakvih sustava i na vlastitim krovovima.

Poticati uključivu energetske tranziciju kroz aktivno sudjelovanje u osnivanju lokalnih energetske zadruga i energetske zajednica

građana. Energetske zadruge i zajednice jedan su od nosioca novih zelenih energetske politika i omogućavaju aktivno uključivanje građana, poduzetnika, privatnih i javnih poduzeća, javnih ustanova i jedinica lokalne samouprave u zajedničke lokalne projekte obnovljivih izvora čime aktivno sudjeluju u energetske tranziciji, na dobrobit lokalne zajednice i društva u cjelini.

Svojim primjerom i aktivnim sudjelovanjem lokalne samouprave trebaju biti pokretač i jamac stabilnosti Energetskim zadrugama, Zajednicama obnovljive energije i Energetskim zajednicama građana, te na taj način znatno poboljšati mogućnost njihovog uspjeha.

4. Maksimalno razvijati vlastite kapacitete i znanja te suradnju s drugim pokretačima/ inicijatorima/sudionicima/dionicima

Većina jedinica lokalne samouprave imaju ograničene materijalne i ljudske kapacitete kojima raspolažu, a osobito kada je riječ o manjim općinama i gradovima, stoga je za ostvarivanje cilja energetske tranzicije izuzetno bitno povezivanje s ostalim aktivnim organizacijama, udruženjima i pojedincima poput lokalnih organizacija civilnog društva, drugih jedinica lokalne samouprave, tijelima državne i regionalne uprave (županije, razvojne agencije), i svim ostalim zainteresiranim dionicima.

Samo povezivanjem i multidisciplinarnim pristupom se postiže potrebna sinergija u ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Imenovati i osigurati potrebne resurse postojećoj ili novo zaposlenoj kvalificiranoj osobi koja će aktivno provoditi i koordinirati sve planirane aktivnosti i kontinuirano doprinositi ostvarivanju ciljeva zadanih strateškim odlukama grada.

Konkretne primjere kako drugi JLS proaktivno uključuju građane i druge investitore možete pronaći u Dodatku 4. Dobri primjeri potpore na lokalnoj razini.

POSTANITE „GRAD DOBRE ENERGIJE“

Provedbom gore identificiranih smjernica gradovi postaju održiviji, zdraviji i uključiviji. Gradovi na taj način osiguravaju svoju niskougličnu budućnost, oni postaju „Gradovi dobre energije“ u svakom smislu te riječi, jer „Dobra energija“ je ona koja je obnovljiva i koja uključuje građane i društvo u procese proizvodnje, ne samo u potrošnju energije. „Dobra energija“ je ona energija koja donosi dodanu vrijednost lokalnoj zajednici kroz nove projekte/radna mjesta i smanjuje energetska siromaštvo, što stvara energetska neovisne, otporne i sigurne zajednice.

Energija je javno dobro koje treba biti jednako dostupno svim građanima, a energetska tranzicija treba poslužiti i tome da svaki građanin, dobije slobodan, pravedan i ravnopravan pristup obnovljivim izvorima energije poput Sunca, vjetra i biomase. Tada postizemo/gradimo „Dobru energiju“.

„Dobra energija“ je i ona koja je u suvlasništvu ili kojom upravljaju građani, energetske zadruge, energetske zajednice, malo poduzetništvo i lokalne vlasti. Na taj način svoj novac ulažemo u obnovljive izvore energije za razvoj svoje lokalne zajednice umjesto štednje u bankama gdje ne možemo kontrolirati kako i u što se ulaže naš novac.

Odlučnost gradova u provedbi smjernica za energetska tranziciju i povećanje korištenja sunčeve energije može se javno iskazati potpisivanjem Deklaracije o Dobraj energiji i time se gradovi pred javnosti obvezuju na djelovanje i provedbu mjera u praksi kako bi zaista postali „Gradovi dobre energije“.

PRIMJER

DEKLARACIJA O DOBROJ ENERGIJI

Mi, predstavnici Grada _____, svjesni smo da su klimatske promjene i ugrožavanje prirode neodgodiv problem kojeg treba hitno rješavati. Klimatske promjene i narušena prirodna ravnoteža dio su uzročnika kriza s kojima se kao društvo upravo suočavamo - od one zdravstvene, gospodarske, migrantske do klimatske krize. Sve krize su povezane. Mi, predstavnici Grada _____ također smo svjesni i svoje odgovornosti prema građanima, prema prirodi i prema budućim generacijama te naše obveze da u tome preuzmemo aktivnu ulogu.

Iz tih razloga, u ime osiguranja kvalitetnog života naših građana sada i u budućnosti, u ime očuvanja prirodnih resursa i zaštite planeta Zemlje, u ime opstanka čovjeka kao vrste te budućnosti naše djece i generacija koje dolaze; a u skladu s najrelevantnijim raspoloživim znanstvenim spoznajama o klimatskim promjenama, apelom više od 550 hrvatskih znanstvenika te konsenzusom svjetskih znanstvenika okupljenih u Međunarodnom panelu za klimatske promjene (IPCC):

Prihvaćamo

- da smo u stanju klimatske krize i da je potrebna odlučna akcija te provedba mjera prilagodbe i mjera kojima ćemo smanjiti emisije ugljika na putu prema klimatskoj neutralnosti,
- da smo u desetljeću unutar kojeg je još uvijek moguće djelovati na smanjenje emisija ugljika i ulagati u prilagodbu te time odložiti i ublažiti najgore posljedice klimatskih promjena,
- da naš grad ima malu, ali važnu ulogu u rješavanju te krize, a posebno su važni građani

Te se obvezujemo

- 1) da će se Grad _____ aktivno truditi pomoći u realizaciji svih akcija i projekata obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i čistog transporta te projekata prilagodbe života u gradu efektima klimatskih promjena
- 2) da će Grad aktivno raditi na informiranju i osvještavanju svojih sugrađana o klimatskoj krizi te ih aktivno i partnerski uključivati u rješenja,
- 3) da će surađivati s drugim Gradovima, privatnim sektorom, neprofitnim i civilnim sektorom, financijskim institucijama, znanstvenicima, obrazovnim institucijama, školama i ostalim akterima u svladavanju krize.

U Gradu _____ na datum _____

Gradonačelnik

Skeniraj za koristan
web sadržaj!

Vrijeme je za sunčanu uštedu
BALKAN-SOLAR-ROOFS.EU